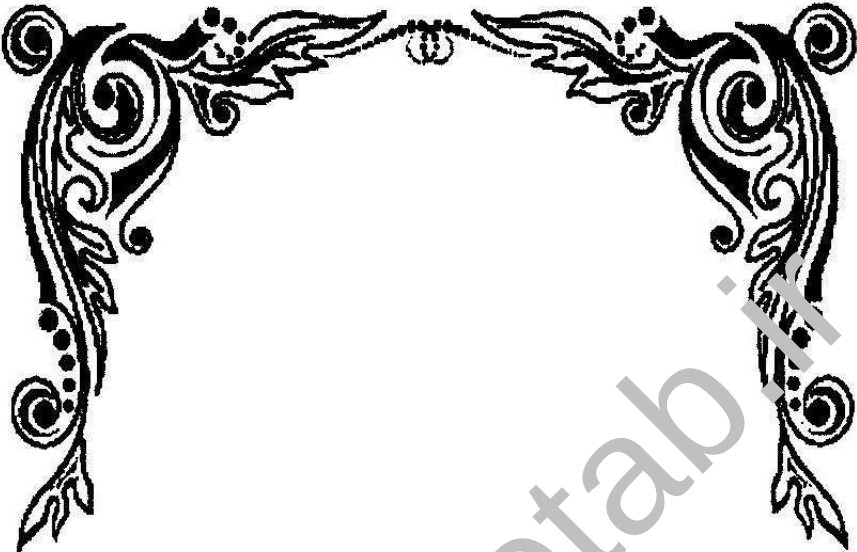

معلمان و بلاگ نویس و دانش آموزان

مترجم

لیلا شیر نواز

سیرنواز، لیلا، ۱۳۵۵-	سرشناسه
معلمان وبلاگ نویس و دانش آموزان مترقی لیلا شیرنواز.	عنوان و نام پدیدآور
فیض آباد مه ولات: انتشارات جالیز، ۱۳۹۷.	مشخصات نشر
۱۰۸ص؛ ۵/۲۱×۵/۱۴؛ س.م.	مشخصات ظاهری
۱۴۰۰۰۰ ریال: ۹-۹۹۲۷-۶۰-۹۷۸-۶۰۰	شابک
فیفا	وبلاگ فهرست نویسی
کتابنامه.	یادداشت
رسته های گروهی و آموزش و پرورش: Mass media and education	موضوع
وبلاگ ها: Blogs	موضوع
۱۳۹۷ ۶م۹ش/LB۱-۴۳	رده بندی کنگر
۳۳۵/۳۷۱	رده بندی دیویی
۵۱۰۱۰۹	شماره کتابشناسی ملی

معلمان وبلاگ نویس و دانش آموزان مترقی
لیلا شیرنواز

ناشر: نشر جالیز

چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۷ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: رقعی / تعداد صفحه: ۱۰۸

قیمت: ۱۴۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹-۹۹۲۷-۶۰-۹۷۸-۶۰۰

طراح جلد: صالح مقدم

ویراستاری و صفحه آرائی: محمد قرانی

حق چاپ محفوظ است

آدرس: خراسان رضوی مه ولات، مدرس ۴ پ ۱۰ تلفن تماس: ۰۵۱۵۶۷۲۸۷۹۷-۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳

دفتر پخش: مشهد، پیروزی ۱۷ پلاک ۱۵ واحد ۳ تلفن تماس: ۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۸	فصل اول
۸	بلاگ نویسی
۹	نظری و بلاگ نویسی
۹	ورژن یک پیوسته ؟
۱۲	تاریخچه بلاگ نویسی در جهان
۱۶	کاربردها و مزایای بلاگ
۲۳	انواع وبلاگها، وبلاگ، سرویسها
۲۶	فصل دوم
۲۶	پیشرفت تحصیلی
۲۷	مبانی نظری پیشرفت تحصیلی
۲۸	مفهوم و تعریف پیشرفت تحصیلی
۲۹	عوامل مؤثر در افت تحصیلی
۳۵	ارزیابی پیشرفت تحصیلی
۳۷	نقش معلمان در پیشرفت تحصیلی دانشآموزان
۴۱	چند توصیه برای پیشرفت تحصیلی دانشآموزان
۴۵	پیشرفت تحصیلی و عوامل مؤثر در آن
۶۵	مبانی نظری پیشرفت تحصیلی
۶۹	آزمونهای پیشرفت تحصیلی
۷۴	نکاتی پیرامون استفاده از آزمونهای پیشرفت تحصیلی
۷۷	فصل سوم

- ۷۷ رابطه ی وبلاگ نویسی و پیشرفت تحصیلی
- ۷۸ رابطه ی بین وبلاگ و وبلاگ نویسی و پیشرفت تحصیلی
- ۷۸ تأثیرات رسانه بر روی یادگیری دانش آموزان
- ۷۹ تأثیر رسانه بر انگیزش یادگیری دانش آموزان
- ۷۹ تأثیر رسانه بر کنترل رفتار دانش آموزان
- ۸۰ تأثیر رسانه بر رسیدن به سطوح بالای تفکر
- ۸۱ وبلاگهای آموزشی (یادگیری مبتنی بر وب)
- ۸۳ وب سایتهای مدارس
- ۸۴ قابلیت های شبکه در تعلیم و تربیت
- ۸۶ وبلاگ آموزش، برنامه ریزی درسی
- ۹۰ نقش وبلاگ در آموزش معلم در کلاس درس
- ۹۲ نتایج برخی تحقیقات انجام شده مرتبط با موضوع کتاب
- ۱۰۲ منابع و مآخذ

پیشگفتار

در هزاره جدید، فناوری اطلاعات و ارتباطات به سرعت جهان را در نوردیده و بر بسیاری از ابعاد زندگی بشر اثر گذاشته است. آموزش و پرورش نیز که یکی از نیازهای اساسی بشری محسوب می شود از این تأثیر مستثنی نبوده است. زندگی در دنیای کنونی نیازمند آموزش و پرورش مبتنی بر دانایی، تحقیق و نوآوری است. به دلیل تغییر و تحول سریع در عرصه اطلاعات، دانایی بشر، شتاب گرفتن جریان آرایه دانش و همچنین جریان منسوخ شدن دانش کنونی، برنامه درسی لازم است بیش از گذشته، هدف چگونه یاد گرفتن و یادگیری مادام العمر را کانون توجه قرار دهد (منصوری، ۱۳۹۱، ۱۵).

امروزه فناوری اطلاعات ارتباطات، به ویژه شبکه جهانی وب که سیستم اطلاعاتی چند رسانه ای مشترک است، منجر به زیادی در نظام آموزشی کشورهای مختلف دارد. استفاده از اینترنت و دیگر فناوری های اطلاعاتی به عنوان ابزارهای آموزش و یادگیری، اکنون به سرعت در عرصه آموزش گسترش پیدا می کند. این ابزارها باید مشخصاً ملزوماتی چند منظوره و تسهیلگر و تسهیل کننده یادگیری و آموزش چهار وجهی به چهره به چهره در نظر گرفته شوند. امروزه کامپیوتر برای کمک به عملکرد یادگیرندگان نیازمند روش هایی هستند که از طریق آنها به مهارت یادگیری دست یابند تا خود بتوانند علوم را بهتر و سریع تر و همگام با پیشرفت های آن بیاموزند (منصوری، ۱۳۹۱، ۳۹).

از طرف دیگر فناوری اطلاعات و ارتباطات ابزار بسیار قدرتمندی به شمار می رود که به علت تأثیرات شگرفی که بر زندگی افراد، زمینه های فرهنگی و اجتماعی و آموزش و پرورش بر جای می گذارد، ناگزیریم با آن روبه رو شویم.

فناوری اطلاعات و ارتباطات را می توان مجموعه ی مختلفی از وسایل تکنولوژیکی، شامل کامپیوترها، اینترنت، رادیو، تلویزیون و تلفن دانست که برای برقرار کردن ارتباط، ایجاد، پخش، ذخیره کردن و مدیریت اطلاعات مورد استفاده قرار می گیرند. در رأس این دسته از فناوری ها، اینترنت قرار دارد که امکان انتقال اطلاعات به اشکال مختلف، از قبیل مطلب، تصویر، صدا و ویدئو را فراهم می آورد. تجهیزات و ابزارهای اینترنتی نیز که روز به روز در حال افزایش هستند، به بار کردن فضای مجازی می افزایند. وبلاگ یکی از این ابزارها است که علی بنیام گذشت مدت زمان اندکی از پیدایش، به علت برخورداری از ویژگی های متعددی از جمله، ایجاد سریع، استفاده راحت، عدم نیاز به نرم افزارهای ویژه و ... امکان اشتراک مهارت های خاص، از محبوبیت خاصی برخوردار شده است (حسینی نصبی و همکاران، ۱۳۸۹، ۴۴).

افراد برای دستیابی به اهداف خاصی از وبلاگ استفاده می کنند، اما می توان از آنها در زمینه ی آموزش نیز بهره گرفت، زیرا این تکنولوژی نه تنها با به وجود آوردن موقعیت های معماگونه و مسأله دار، به رشد فکری انسان کمک می کند بلکه با فراهم کردن فرصت مناسب برای به اشتراک گذاشتن افکار در سطح جهانی و نظرات و بازخوردهایی که این افکار به دنبال خواهند داشت قادر است افراد را به تجدید نظر در تجارب خود وادار نماید و این امر به ایجاد یادگیری عمیق در فراگیر می انجامد، به عبارت دیگر با به کارگیری این تکنولوژی ها در آموزش، می توانیم راه های تفکر و عمل دانش آموزان را تغییر داده و روش های جدید دست یابی به اطلاعات را به آن ها آموخت و به آنها کمک کرد

اطلاعات را موافق با سبک های یادگیری خود کسب کنند (بریگز^۱ و همکاران، ۱۳۹۰، ۶۵).

مارتلند^۲ (۲۰۰۹)، به نقل از بریگز و همکاران (۱۳۹۰)، معتقد است: «وبلاگها فرصت هایی را برای یادگیری مشارکتی فراهم آورده و باعث ترقی، پیشرفت و به یادگیری می شوند. در واقع یادگیری فرایندی است که مستلزم بحث و گفتگو، تبادل نظر و تعبیر یافته هاست، که این امر به سادگی در دنیای وبلاگ اتفاق می افتد».

امروزه در مدارس آمریکا وبلاگ های دانش آموزی رایج شده است که به نحو روزافزونی در میان معلمان محبوبیت کسب می کنند. جذابیت وبلاگ برای معلمان به این علت است که آن ها قادرند پس از طراحی ظاهر وبلاگ و قرار دادن عنوان موضوع مورد نظر در آن با دانش آموزان به بحث و گفتگو بپردازند. با این خصوصیت می توان امید داشت، وبلاگ ها در آینده به یکی از ابزارهای مفید آموزشی تبدیل شوند. زیرا به راحتی توسط دانش آموزان قابل درک بوده و قادرند آن را مورد استفاده قرار دهند. در این زمینه نیز بعضی از مدارس از وبلاگهای گروهی برای برقراری ارتباط بین دانش آموزان و معلمان استفاده می کنند (گلکاری، ۱۳۹۰، ۸۱).

اما طبق مطالعات صورت گرفته شواهد اندکی مبنی بر استفاده از این فناوری در نظام آموزشی کشور بوده و پژوهشی که به بررسی تمایل معلمان به این نوع فناوری در تأثیر گذاری بر آموزش پرداخته باشد انجام نشده، بنابراین

^۱. Bregrz

^۲. Matland

لازم است پژوهش های جدیدی در این راستا توسط پژوهشگران تدوین و بررسی شود. همچنین با توجه به تطبیق سیاست آموزش و پرورش با فناوری اطلاعات و ارتباطات و حرکت به سوی هوشمند سازی مدارس، به کارگیری فناوریهای چون وبلاگ در آموزش را اجتناب ناپذیر کرده است.

www.ketab.ir

مقدمه

آموزش و پرورش هر جامعه ای، یکی از ارکان اساسی ترقی و پیشرفت آن جامعه می باشد، بدون شک تلاش در راه تربیت انسانهایی سالم و آینده ساز، مدت در نتیجه توجه به قشر فعال هر جامعه، یعنی دانش آموزان آن خواهد بود. به پیشرفت قشر نوجوان جامعه به خصوص در زمینه درسی در راستای اهداف و پیشرفت برنامه ریزی مهارت های خودیاری ضرورتی اجتناب ناپذیر برای موفقیت در همه کار و زندگی است (خمیسی و احتشام زاده، ۱۳۹۴، ۲۷).

با تحول ماهیت علم، رویکردهای جدیدی در تعیین اهداف تربیتی و فرایند آموزش مطرح شده است. یکی از بارزترین رویکردها، توجه به تفکر در فرایند یاددهی- یادگیری است. در این رویکردها دانش آموزان به یادگیرنده محسوب می شود و هم محصول یادگیری؛ یادگیرنده است زیرا دانش که در قسمتی از مطالعات خود به اکتشاف دست می زند و محصول یادگیری است زیرا علاوه بر فهم و درونی نمودن مفاهیم اصلی، اصول و نظریه های جدید، به طور همزمان مهارت های عملی تفکر را آموخته و می تواند به مطالعه پدیده های طبیعی بپردازد تا بتواند دلایل و شواهد را از تبلیغات، اطلاعات را از خیالیاتی، حقایق را

از افسانه ها، واقعیت را از فریب و اغفال، نظریه را از عقیده، مشاهده را از استنتاج و باور کردنی را از باور نکردنی تمیز دهد (آهنی، ۱۳۹۰، ۶۴).

استفاده از فناوری در آموزش و پرورش منجر به کاهش محدودیتهای یادگیری و تقویت برابری فرصت ها می شود. برای مثال برداشته شدن محدودیتهای ناشی از جنس، نژاد، قومیت و موقعیت اقتصادی و اجتماعی فراگیر و نیز از میان برداشته شدن قسمتی از محدودیتهای ناشی از معلولیتهای جسمی و ذهنی در فرایند یادگیری. از طرفی فناوری قادر است نیروهای انسانی متناسب با عصر دانش و اطلاعات تربیت کند و نیز توانمندسازی و بهره وری در آموزش و پرورش را بهبود بخشد. در این تحول، تغییر مهارتها و مسئولیتهای تدریس در آینده را کسب کرده و به جای یک متخصص ارائه کننده مطلب به عنوان یک تسهیل کننده عمل می کنند (آهنی، ۱۳۹۰، ۳۱).

نوآوری های فناوریانه تاثیر مهمی بر شبکه های یادگیری داشته است؛ امروزه ارتباط مبتنی بر رایانه به عنوان پل ارتباطی برای توسعه مهارت های زبانی برای دانش آموزان بکار گرفته می شود؛ کارآیی و اثر پذیری آموزش مبتنی بر رایانه نیز به نحوه استفاده از آن بستگی دارد. تحقیقات اخیر نشان داده است که فعالیت های ارتباطی مبتنی بر رایانه می تواند بر افزایش استقلال فردی دانش آموز

و یادگیری مشارکتی آنها کمک کند و به عنوان ابزار آموزشی مورد استفاده قرار گیرد (بریگز^۱ و همکاران، ۱۳۹۰، ۵۷).

از فناوریهای جدید در عرصه آموزش و پرورش به طور اعم و پیشرفت تحصیلی به طور اخص تغییرات مهمی در ماهیت یادگیری دانش آموزان به وجود می آید و استفاده بهینه از ظرفیت های این فناوری ها به یادگیری وسعت و غنای خاصی می بخشد. بنای امروزه نقطه توجه خود را به یادگیری علوم روز معطوف کرده است. لازمه تحقق اهداف مراکز و مدارس، با توجه به دانش گسترده فناوری اطلاعاتی و ارتباطی امروز، بهره وری از تمام امکانات و فناوریهای غنی در دسترس است. استفاده از فناوری، در تمام گام های گیتی جزء ضرورت های اساسی است. پیشرفت تحصیلی یکی از ارکان مهم آموزش است و طبعاً باید متناسب با عصر اطلاعات، متحول شود (دایی زاده و همکاران، ۱۳۸۹، ۴).

امروزه اغلب معلمان، نه تنها درگیر چگونگی نحوه آموزش در کلاس های درس شان می باشند، بلکه در آماده سازی دانش آموزان برای پذیرش مباحث یادگیری در بیرون از کلاس نیز دارای مشکلات عدیده ای می باشند. اگر دانش آموزان مسوولیت یادگیری شان را برعهده بگیرند، هم در محیط آموزشی و هم

درخارج از فضای آموزشی بر میزان یادگیری شان خواهند افزود و یقیناً به یادگیرندگان موثر و کارآمد تبدیل خواهند شد. یکی از عوامل مهم در پیشرفت تحصیلی و تغییر نگرش در یادگیری فراگیران، تلفیق آموزش حضوری معلم با شیوه‌های به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات است. در همین زمینه ونگ^۱ (۲۰۰۸)، به نقل از حسینی نصب و همکاران (۱۳۸۹)، معتقد است تلفیق فناوری اطلاعات با آموزش حضوری ضمن کمک به یادگیری موضوعی، یادگیرندگان را با ابزارهای نوین آموزشی، کسب مهارت‌های تفکر انتقادی و حل مساله یاری می‌دهد (حسینی نصب و همکاران، ۱۳۸۹، ۱۰).

فناوری اطلاعات و ارتباطات به محیط‌های یادگیری مجازی به گونه‌ای رایج در نظام‌های آموزشی به ویژه آموزش عالی مورد استفاده قرار می‌گیرد. امروزه، تکنولوژی به گونه‌ای است که به طور مداوم در بین و یادگیری را دچار تغییر و تحول نموده است و کامپیوتر و امکانات شبکه‌ای به عنوان یک ابزار آموزشی و نیز به عنوان یکی از امکانات مهم در نظام‌های آموزشی پذیرفته شده است. با آمدن فناوری اطلاعات و ارتباطات و تلفیق با برنامه درسی زمینه را برای ایجاد امکانات آموزشی مطلوب فراهم ساخته است. انقلاب فناوری اطلاعات و ارتباطات باعث شکوفایی جنبش‌های آموزشی، اقتصادی و فرهنگی شده و

دنیایی نو در حال پدیدار شدن است، در حقیقت اینترنت ابزاری برای فرو ریختن دیوارهای مدرسه و برقراری ارتباط میان افراد به ویژه دانش آموزان با جامعه جهانی و منابع پخش شده در سراسر جهان است. قابلیت اینترنت به عنوان یک ابزار آموزشی هر روز بیشتر تثبیت می شود. از جمله ابزارهای اینترنت که امروزه استفاده از آن فزونی گرفته وبلاگ است. وبلاگ با داشتن ویژگی تعاملی بودن و این که فرد هم نویسنده است و هم خواننده، این امر را پُررنگ تر می کند. نوشتن عنصر اصلی وبلاگ نویسی است اما نوشتنی که تنها خود مخاطب آن نباشی، بلکه هر کس دیگری در این فضا اجازه می یابد که بخواند و علاوه بر خواندن، اظهار نظر هم بکند. وبلاگ نویسی باید برای فراگیران فراهم می کنند تا آن ها بتوانند تجارب آموزشی نظیر مطالب خواندنی جالب، آدرس وب مثال های خوب و پرسش ها و پاسخ های خود را مبادله کنند. این پرسش و پاسخ ها اگر با دقت و نیز استفاده از منابع معتبر برای بیان نظرات و مطالب صورت گیرند، می تواند زمینه ساز بروز تفکر نقاد در افراد شود. در نتیجه به مدد استفاده روزافزون از ابزارهای فناوری اطلاعات و ارتباطات می توان به تحقق این امر به ویژه در نظام آموزش و پرورش کمک نمود (آهتی، ۱۳۹۰، ۱۸).

علاقه به استفاده از تکنولوژی های وب از جمله وبلاگ در پیشرفت ابزارهای ارتباطی فرصت های جدیدی برای معلمان و دانش آموزان فراهم کرده است.

معلمان با استفاده از این ابزار می توانند محتوای چندرسانه ای، فعالیت های یادگیری و روش های مختلف ارزیابی با توجه به ویژگی های دانش آموزان شان توسعه بدهند. هم چنین، دانش آموزان با به کارگیری این ابزار می توانند در تولید محتوا مشارکت نمایند، در فعالیت های مختلف یادگیری شرکت کنند، و با منابع نوع یادگیری ارتباط برقرار کنند (حسینی نصب و همکاران، ۱۳۸۹، ۵۴).

همانگونه که بیان شد ساخت وبلاگ بسیار آسان بوده و برخلاف وب سایت نیاز به دانش برنامه نویسی ندارد و رایگان است، به علاوه استفاده از آن در کشور ما گسترش زیادی یافته است و جست و جویی در اینترنت می توان وبلاگ های زیادی را یافت که توسط معلمان دانش آموزان ساخته شده که دارای مطالب آموزشی ارزشمندی هستند. در نتیجه به کارگیری این ابزار در آموزش، عملی دور از ذهن نیست و تنها باید با پژوهش، توجیه و آموزش معلمان به آن بها داده شود (محسنیان راد، ۱۳۹۴، ۲۶).

با توجه به اینکه سیاست آموزش و پرورش به منظور تطبیق با عصر فناوری اطلاعات و ارتباطات، حرکت به سوی هوشمند سازی مدارس است پس این

جریان فرصت مغتنمی را برای شروع آموزشهای مبتنی بر فناوریهای چون وبلاگ

فراهم آورده است. (بریگز^۱ و همکاران، ۱۳۹۰، ۶۱).

www.ketab.ir